

بسمه تعالی

شیوه نامه ارزیابی کیفیت تدریس اعضای هیات علمی

1- مقدمه

مستند به بند 2 جدول 1-2 از ماده 2 آیین نامه ارتقای اعضای هیات علمی مبنی بر ارزیابی کیفیت تدریس اعضای هیات علمی به شرح زیر:

"کیفیت تدریس بر اساس میانگین امتیازدهی دانشجویان در کاربرگ های ارزیابی کیفیت تدریس متقاضی در چهارسال قبل از دوره ارتقاء و ارزیابی گروه و دانشگاه (با شیوه مورد تایید هیات ممیز) سنجیده می شود"

شیوه نامه حاضر در جلسه مورخ 98/11/28 مورد تصویب هیات ممیزه دانشگاه قرار گرفت.

2- فرایند ارزیابی کیفیت تدریس

ارزیابی کیفیت تدریس عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی با توجه به سه شاخص زیر صورت میگیرد:

- 1- نتایج حاصل از نظرسنجی دانشجویان در کاربرگ های نظر سنجی با وزن 50%
 - 2- نتایج حاصل از ارزیابی دانشکده با وزن 30%
 - 3- نتایج حاصل از ارزیابی دانشگاه از عضو با وزن 20%
- مطابق آیین نامه ارتقا عضو هیات علمی برای ارتقا به مرتبه دانشیاری و استادی نیاز به امتیاز حداقل 16 و 17 از نتایج حاصل از ترکیب وزن دار سه شاخص فوق دارد.

چارچوب مورد توجه در مورد هریک از مولفه های فوق به شرح زیر خواهد بود:

1-2- ارزیابی مبتنی بر نظر سنجی دانشجویان

در این فرایند مطابق آیین نامه ارتقا (شرح مندرج در بند 2، جدول 1-2)، میانگین نتایج حاصل از نظر سنجی از دانشجویان در کاربرگهایی با ساختار زیر در 8 نیم سال منتهی به درخواست ارتقا عضو هیات علمی محاسبه خواهد شد. در بررسی نظر سنجی دانشجویان نکات زیر مورد توجه قرار خواهد گرفت:

- 1- در محاسبه کمی تنها سنجه های مورد توجه قرار خواهند گرفت که گزینه ای غیر از نمیدانم برای آنها انتخاب شده است.
 - 2- میانگین گیری به صورت وزن دار و بر حسب تعداد دانشجویان انجام میشود.
 - 3- چنانچه که دانشجویی تمام گزینه ها را به صورت نمیدانم و یا بسیارضعیف انتخاب کند، نظر ایشان از مجموعه نظرات حذف خواهد شد.
 - 4- چنانچه دانشجویی اقدام به حذف درسی از مجموعه دروس خود نماید، نظر ایشان از نظرسنجی حذف خواهد شد.
- تبصره - حداقل امتیاز لازم از بخش نظرسنجی کل دانشجویان برای مرتبه دانشیاری و استادی به ترتیب 15 و 16 خواهد بود.

جدول شماره 1- کاربرد نظر سنجی از دانشجویان

نمیدانم	بسیار ضعیف	ضعیف	متوسط	خوب	بسیار خوب	
						1 ایجاد فرصت برای مشارکت دانشجویان در بحث های کلاسی
						2 ارائه طرح درس مدون (برنامه مباحث کلاسی) در ابتدای ترم
						3 اجرای طرح درس اعلام شده در طول ترم
						4 توانایی انتقال مطالب درسی
						5 حضور به موقع و منظم و میزان رعایت زمان بندی کلاس
						6 به روز بودن مطالب درسی و تسلط استاد بر موضوع درس
						7 استفاده از روشهای موثر تدریس متناسب با موضوع درس
						8 ایجاد انگیزه در دانشجویان برای مطالعه، تعمیق مطالب درسی
						9 ایجاد ارتباط بین مفاهیم درس و سایر موضوعات رشته تحصیلی دانشجو
						10 آداب و رفتار اجتماعی مناسب با دانشجویان
						11 رعایت عدالت و عدم تبعیض (نژادی، قومیتی، جنسیتی و عقیدتی) میان دانشجویان
						12 ایجاد امکان ارتباط (حضوری/ غیرحضوری) با استاد در خارج از کلاس و رعایت برنامه حضور در دانشگاه
						13 آمادگی استاد برای کمک به رفع پاسخگویی استاد به سوالات و رفع اشکالات درسی دانشجویان

برای تبدیل نمرات کیفی فوق به معیارهای کمی (عددی) از رابطه زیر استفاده می شود:

بسیار ضعیف	ضعیف	متوسط	خوب	بسیار خوب	معیار کیفی
10	13	16	18,5	20	مقدار معادل عددی

2-2- ارزیابی کیفیت آموزشی عضو هیات علمی توسط دانشکده ذیربط

در این قسمت حداقل سه نفر از اعضای هیات علمی که دارای مسئولیت اجرایی آموزشی (مدیر گروه یا معاون آموزشی دانشکده) بوده اند و عضو هیات علمی حداقل یک ترم تحت نظارت ایشان در دانشکده فعالیت نموده است، نظرات خود را در مورد کیفیت آموزشی عضو هیات علمی در قالب پرسشنامه زیر اعلام میکنند.

ردیف	گویه‌های مورد ارزیابی	نمره	نمره اختصاص یافته بر اساس نظر سنجی دانشجویان	توضیحات*
1	مشارکت فکری در پیشبرد اهداف و سیاستهای علمی گروه و دانشکده		-	
2	حضور موثر و فعال در جلسات شورای گروه و سایر جلسات دانشکده (بر اساس میزان و نحوه حضور)		-	
3	همکاری در ارائه دروس در همه مقاطع تعیین شده توسط گروه (از جمله مقطع کارشناسی و...، تدریس در پردیس‌ها، دروس مرکز آموزش‌های تخصصی دانشگاه در صورت نیاز)			
4	وجود روحیه کار گروهی و همکاری علمی با سایر اعضای هیأت علمی			
5	رعایت موازین و ارزشهای اخلاقی در برخورد با دانشجویان		-	
6	رعایت آداب و رفتار اجتماعی مناسب با همکاران		-	
7	داشتن برنامه ارزشیابی دانشجویان (نظم امتحانات، استاندارد بودن سوالات امتحانی، ارزیابی متناسب دانشجو در طول ترم)			
8	آگاهی و تسلط به محتوای روز موضوعات درسی و دانش تخصصی			
9	استفاده از روشهای تدریس متناسب با موضوع درس			
10	تطابق طرح‌های درسی ارائه شده با سرفصل مصوب دروس			
11	اعلام برنامه هفتگی و پایبندی به آن برای هدایت آموزشی دانشجویان			
12	حضور منظم استاد در کلاس و دانشکده مطابق با برنامه اعلام شده			
13	پویایی علمی و ایجاد شوق به یادگیری و خلاقیت فکری در دانشجویان			
14	جدیت در ارائه راهنمایی و پیگیری پایان نامه‌های کارشناسی ارشد و رساله‌های دکتری			

* برای هر مورد مصادیق نمره تخصیص داده شده را ذکر نمایید.

شایان ذکر است هر یک از اعضای مذکور بایستی به صورت جداگانه نسبت به تکمیل این فرم اقدام نمایند و مدیریت ارزیابی دانشگاه نسبت به جمع‌آوری فرم‌های مذکور اقدام خواهد کرد. بدیهی است مسئول جمع‌آوری فرم‌ها و ارسال آنها به مدیریت ارزیابی آموزشی دانشگاه، معاون آموزشی و یا رئیس واحد خواهد بود.

مدیریت ارزیابی آموزشی پس از دریافت این فرم، در ستون مربوط به "نمره اختصاص یافته بر اساس نظرسنجی دانشجویان" در مواردی که دانشجویان نظر معادل داده‌اند نتیجه ارزیابی دانشجویان را وارد خواهد کرد و سپس در صورتیکه تفاوت بین این دو مقدار به تشخیص مدیر ارزیابی دانشگاه زیاد باشد، فرم را به مجدداً به افراد ارزیابی کننده ارسال میکند و از ایشان میخواهد که اگر دلایل توجیهی و مصادیقی برای این تفاوت وجود دارد ذکر نمایند. کمیته ارزیابی دانشگاه تصمیم‌گیر نهایی برای وارد کردن چنین مواردی در نمره نهایی خواهد بود. در تکمیل این فرم لازم است، هر یک از پرسش‌شوندگان مصادیق که به ازای آن ارزیابی عضو هیات علمی را انجام داده‌اند در قسمت توضیحات ذکر خواهند کرد.

2-3- ارزیابی کیفیت آموزشی عضو هیات علمی توسط دانشگاه

به منظور ارزیابی کیفیت آموزشی عضو توسط دانشگاه، کمیته ای مرکب از معاون آموزشی دانشگاه، مدیر امور هیات علمی و رئیس واحد مربوط تشکیل خواهد شد، دبیری این کمیته بر عهده مدیر ارزیابی دانشگاه خواهد بود. این کمیته با در نظر گرفتن معیارهای عمومی و معیارهای اختصاصی به شرح زیر نسبت به ارزیابی آموزشی عضو اقدام خواهند کرد:

- 1- نتایج نظرسنجی دانشجویان: شامل تعداد دانشجویان ارزیابی کننده، ارزیابی دانشجویان از گروه و دانشکده مرتبط، تعادل در تنوع دروس از نظر نوع و مقطع و موارد مشابه.
 - 2- نمراتی که عضو هیات علمی در سنوات مختلف به دانشجویان داده است با در نظر گرفتن میانگین و انحراف معیار و در مقایسه با نمره سایر اعضای هیات علمی واحد.
 - 3- کسر موظف عضو هیات علمی
 - 4- نظم و انضباط آموزشی عضو هیات علمی به خصوص در اعلان به موقع نمره ها و تشکیل به موقع کلاسها.
 - 5- بررسی روند تغییرات در نتایج نظر سنجی دانشجویان به ازای هر گروه پرسشی در ترم های مختلف
- با در نظر گرفتن مصادیق فوق و هم چنین مسائل کلان دانشگاه، کمیته نسبت به تکمیل فرم زیر اقدام خواهد نمود:

ردیف	گویه های مورد ارزیابی	نمره دانشکده	میانگین نمره بر مبنای صفر تا 20
1	حضور تمام وقت در دانشگاه		
2	رعایت نظم و انضباط آموزشی در راستای وظایف عضو هیات علمی		
3	رعایت آداب و رفتار اجتماعی مناسب با همکاران		
4	پذیرش مسئولیت های اجرایی پیشنهادی		
5	احساس مسئولیت در خصوص مسئولیت های اجرایی محوله		
6	همکاری علمی با سایر اعضای هیات علمی		
7	رعایت اخلاق حرفه ای در آموزش (از جمله عدالت و انصاف در برخورد با دانشجویان و همکاران و ..)		
8	حضور فعال در جلسات (حسب مورد) مانند شورای گروه، جلسات دانشکده و دانشگاه		
9	طرح و ارائه پیشنهادات مشخص جهت ارتقای آموزش		
10	تأثیرات مثبت پایدار در مخاطبین (اعم از همکاران، دانشجویان و ..)		
جمع امتیازات			
میانگین کل			